

Poškození a oběti v praxi PMS

Právní úprava

- Trestní zákon, trestní řád – 40/2009 Sb. a 141/1961
- Zákon o obětech trestných činů – 45/2013 Sb.

Vymezení pojmů

- Oběť – fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil. Pokud byla trestným činem způsobena smrt oběti, za oběť TČ se považuje i příbuzný oběti.
- Zvlášť zranitelná oběť – dítě; osoba, která je postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem nebo smyslovým poškozením; oběť trestného činu obchodování s lidmi; oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti; trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, náboženství, atd.

Vymezení pojmů

- Poškozený – ten, komu byla způsobena újma (majetková i nemajetková)
- Fyzické i právnické osoby
- Je-li počet poškozených mimořádně vysoký, rozhodne soud, že mohou svá práva uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí.

Práce s obětí v rámci přípravného řízení a řízení před soudem

- Kontaktování oběti TČ bez ohledu na to, zda pachatel spolupracuje
- Mapování zájmů a potřeb oběti, dojednávání konkrétních způsobů spolupráce
- Předávání informací v souvislosti s řešením následků TČ a trestním řízením, o možnostech mimosoudního řešení věci (podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání), o připojení poškozeného s požadavky v adhezním řízení, využití možnosti stanovit si zmocněnce atd.
- Téma konzultace určuje oběť, můžeme nabídnout vyslechnutí příběhu, ventilaci prožitků a pocitů, osobní účast a empatii, zprostředkování další pomoci, poskytnutí informací
- Je třeba citlivě posoudit, kdy je vhodné poškozenému doporučit návštěvu odborníka

Práce s obětí v rámci vykonávacího řízení

- Kontaktování poškozených
- Dotaz na potřeby, újmy
- Kontrola splácení škody, výživného, nemajetkové újmy atd.
- Neplacení – informace ⇒ exekuce
- Mediace ve vykonávacím řízení
- Prohlášení poškozeného, jeho postoj k věci

Související projektová činnost PMS

- Proč zrovna já? II.
- Financováno EU – Evropský sociální fond, operační program Zaměstnanost
- Doba realizace projektu: 1. 7. 2016 – 30. 6. 2020
- 55 spolupracujících středisek PMS
  - Rozšíření kompetencí 55 poradců pro oběti trestných činů a 660 sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách
  - Zavedení meziresortní spolupráce na krajské úrovni
  - Zajištění asistentství pro oběti v rámci parolových komisí
  - Osvěta cílových skupin – změna postojů týkající se právního vědomí v oblasti práv obětí trestných činů
  - Zpracování studie mapující kvalitativní a kvantitativní data obětí trestných činů

Další instituce, poskytující pomoc obětem

- Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů – 35 subjektů jen v rámci okresu Brno – město
- Bílý kruh bezpečí
- Intervenční centra
- Ministerstvo spravedlnosti – odbor odškodňování